

4η ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟΥ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ – ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ & ΗΠΕΙΡΟΥ 2007-2013

ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ
ΤΟΥ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΡΧΗ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ
ΚΛΕΑΡΧΟΥ ΠΕΡΓΑΝΤΑ

Καμένα Βούρλα, 7 Νοεμβρίου 2012

Κύριε Γενικό Γραμματέα Αποκεντρωμένης Διοίκησης Δυτικής Μακεδονίας &
Ηπείρου

Αγαπητοί συνάδελφοι κύριοι Περιφερειάρχες,
κυρίες και κύριοι μέλη της Επιτροπής Παρακολούθησης,
κυρίες και κύριοι εκπρόσωποι της Αυτοδιοίκησης
κυρίες και κύριοι

Σας καλωσορίζω όλους στην 4η Συνεδρίαση της Επιτροπής Παρακολούθησης
του Επιχειρησιακού μας Προγράμματος των τριών Περιφερειών της
Θεσσαλίας, της Στερεάς Ελλάδας και της Ηπείρου. Είναι μεγάλη μας χαρά να
σας υποδεχόμαστε και να φιλοξενούμε την Επιτροπή Παρακολούθησης στη
Στερεά Ελλάδα, στο πλαίσιο της προεδρίας μας για το 2012.

Σήμερα, όλοι μας εδώ, συμμετέχουμε σε μια κορυφαία συνάντηση για την
πορεία υλοποίησης του ΕΣΠΑ. Συμμετέχουμε στη συνεδρίαση ενός πολύ
σημαντικού οργάνου, που αποστολή του είναι η παρακολούθηση, η
εξασφάλιση της αποτελεσματικότητας και η ποιότητα υλοποίησης του
Επιχειρησιακού μας Προγράμματος. Η αποστολή της Επιτροπής
Παρακολούθησης αποκτά ακόμα μεγαλύτερη σημασία, μεσούσης της κρίσιμης
οικονομικής συγκυρίας, αφού το ΕΣΠΑ και τα Περιφερειακά μας Προγράμματα
πρέπει να αξιοποιούνται στο έπακρο για να συνεισφέρουν στην τόνωση των
τοπικών οικονομιών και κατ' επέκταση και της εθνικής οικονομίας.

Η σημερινή Επιτροπή Παρακολούθησης αποκτά μια βαρύνουσα σημασία,
αφού η χρονική της συγκυρία συμπίπτει με δύο βασικά χαρακτηριστικά :

Το ένα χαρακτηριστικό είναι ότι βρισκόμαστε σε περίοδο πλήρους εξέλιξης του Περιφερειακού Προγράμματος 2007 – 2013. Αυτό σημαίνει ότι επικεντρώνουμε τις προσπάθειές μας στην επιτάχυνσή του και στην αύξηση των ρυθμών εφαρμογής του και παράλληλα στην αξιολόγηση του αρχικού του σχεδιασμού και στις προτάσεις αναθεώρησής του. Στόχος μας είναι να δομήσουμε ένα πρόγραμμα προσαρμοσμένο στις τρέχουσες ανάγκες μας, ένα πρόγραμμα εφαρμόσιμο, ένα πρόγραμμα ικανό να προχωρήσει και να στηρίξει τον τόπο μας και την κοινωνία.

Το δεύτερο χαρακτηριστικό είναι ότι η φετινή χρονιά, το 2012, είναι έτος εκκίνησης του σχεδιασμού της Ε' προγραμματικής περιόδου, που αρχίζει από το 2014 και θα διαρκέσει μέχρι το τέλος της δεκαετίας. Έχουμε ήδη ξεκινήσει και προχωρούμε σε έναν στρατηγικό και επιχειρησιακό σχεδιασμό που θα καθορίσει τις επιλογές των Περιφερειών και της χώρας μας μέχρι το 2020. Έχουμε μπροστά μας μια πραγματική πρόκληση, που ως πρώτες αιρετές Περιφέρειες πρέπει να αντιμετωπίσουμε για να εκπονήσουμε ένα πρόγραμμα δυναμικό και ρεαλιστικό. Κυρίως ένα πρόγραμμα που θα αναφέρεται στην κοινωνική και οικονομική πραγματικότητα και στον τρόπο με τον οποίο θα συμβάλλουμε στην επανεκκίνηση της οικονομίας και στη βελτίωση της ποιότητας ζωής και των προοπτικών της κοινωνίας.

Ξεκινώντας από το πρώτο χαρακτηριστικό της συνεδρίασης, την πρόοδο του Προγράμματος 2007 - 2013 που είναι το κεντρικό μας θέμα, αναφέρομαι σύντομα – αφού ακολουθούν αναλυτικές εισηγήσεις – στα βασικά στοιχεία της υλοποίησης του προγράμματός μας.

Στη χωρική μας ενότητα, δύο από τις Περιφέρειές της, η Ήπειρος και η Θεσσαλία, τοποθετούνται σε καθεστώς αμιγούς σύγκλισης, ενώ η Στερεά Ελλάδα έχει φτάσει σε καθεστώς περιφερειακής ανταγωνιστικότητας και απασχόλησης, δηλαδή στόχου 2.

Το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Θεσσαλίας – Στερεάς Ελλάδας – Ηπείρου 2007-2013 δομείται σε δώδεκα άξονες θεματικής προτεραιότητας και ο συνολικός του προϋπολογισμός είναι 1,39 δις €.

Οι πόροι αυτοί κατευθύνονται στις τρεις Περιφέρειες της χωρικής ενότητας, κατανεμημένοι ως εξής :

- Για Υποδομές και Υπηρεσίες Προσπελασιμότητας , ποσό 308,1 εκ. €
- Για Αειφόρο Ανάπτυξη και Ποιότητα Ζωής, ποσό 672,5 εκ. €
- Για Ψηφιακή Σύγκλιση και Επιχειρηματικότητα, ποσό 385,3 εκ. €
- Τέλος, για την Τεχνική Υποστήριξη της εφαρμογής του προγράμματος διατίθενται 27,3 εκ. €.

Το Πρόγραμμα παρουσιάζει καλούς ρυθμούς υλοποίησης και σταθερά υψηλά ποσοστά απορρόφησης. Ειδικότερα μέχρι σήμερα έχουν πραγματοποιηθεί τα εξής :

- Εκδόθηκαν προσκλήσεις προϋπολογισμού 2,37 δις €, δηλαδή ποσοστό της συνολικής δημόσιας δαπάνης του προγράμματος 170,5 %.
- Εντάχθηκαν έργα συγχρηματοδοτούμενης δημόσιας δαπάνης, προϋπολογισμού 2,07 δις €, δηλαδή ποσοστό 148,7 %.
- Συμβασιοποιήθηκαν έργα προϋπολογισμού 1,42 δις €, δηλαδή ποσοστό 102,4 %.
- Οι πληρωμές ανέρχονται σε 836,1 εκ. €, δηλαδή σε ποσοστό απορρόφησης 60 % επί του εκχωρημένου ποσού.

Συνολικά λοιπόν έχουμε την εικόνα ενός προγράμματος που εξελίσσεται πλήρως και επιταχύνει τους ρυθμούς υλοποίησής του. Για να επιτευχθεί το αποτέλεσμα αυτό, γίνεται μια καθημερινή εργώδης προσπάθεια από τους Περιφερειάρχες, τους Αντιπεριφερειάρχες, το Περιφερειακό Συμβούλιο και τα στελέχη των Διαχειριστικών Αρχών και των Δημόσιων Υπηρεσιών. Μια προσπάθεια που δεν έχει καμία πολυτέλεια να χαλαρώσει, αφού ο στόχος της επιτάχυνσης και της απορρόφησης είναι διαρκής οικονομικός και πολιτικός στόχος της χώρας μας.

Στην κατεύθυνση αυτή, είναι επιβεβλημένη η ενεργοποίηση και η εγρήγορση όλων, έτσι ώστε με συνεχή παρακολούθηση των έργων και συνεργασία με τους δικαιούχους το πρόγραμμά μας να γίνει ακόμα πιο αποτελεσματικό, ακόμα πιο αποδοτικό, ακόμα πιο παραγωγικό και χρήσιμο για την τόνωση της οικονομίας του τόπου μας.

Κυρίες και κύριοι,

Επιτρέψτε μου στο σημείο αυτό να κάνω μια ειδικότερη αναφορά στο κομμάτι του Επιχειρησιακού Προγράμματος που έχει εκχωρηθεί στην Περιφέρεια Στερεάς Ελλάδας. Υποθέτω ότι θα τοποθετηθούν ανάλογα και οι συνάδελφοι Περιφερειάρχες Θεσσαλίας και Ηπείρου.

Είναι γνωστό ότι μέρος του Επιχειρησιακού Προγράμματος Θεσσαλίας – Στερεάς Ελλάδας και Ηπείρου, είναι το Πρόγραμμα της Στερεάς Ελλάδας, βάσει του οποίου προβλέπεται η υλοποίηση δράσεων συνολικού προϋπολογισμού 525 εκ. €. Βασικοί εταίροι του Προγράμματος είναι η Περιφέρεια Στερεάς Ελλάδας και οι δύο Ειδικές Υπηρεσίες Διαχείρισης των Τομεακών Προγραμμάτων «Ψηφιακή Σύγκλιση» και «Ανταγωνιστικότητα – Επιχειρηματικότητα».

Η Περιφέρεια Στερεάς Ελλάδας, σύμφωνα με την ισχύουσα εκχώρηση από το Υπουργείο έχει αναλάβει τη διαχείριση 212,57 εκ. €, στα οποία προστίθενται και άλλα 59,74 εκ. €, που έχουν εκχωρηθεί από το ΕΠΠΕΡΑΑ για περιβαλλοντικές παρεμβάσεις.

Το πρόγραμμά μας υλοποιείται με επιτυχία και χαρακτηρίζεται από υψηλή απορρόφηση των εκχωρημένων ποσών.Ειδικότερα :

- Η ΕΔΑ της Περιφέρειας Στερεάς Ελλάδας έχει εκδώσει μέχρι σήμερα 63 προσκλήσεις συνολικής δημόσιας δαπάνης 436,85 εκ. €.
- Έχουν ενταχθεί 308 έργα προϋπολογισμού 380,31 εκ. €, δηλαδή ποσοστό 178,91 % επί της εκχώρησης.

- Έχουν αναληφθεί συμβάσεις ύψους 250,52 εκ. €, δηλαδή ποσοστό 117,59 % επί της εκχώρησης.
- Έχουν δηλωθεί στο Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα σύμφωνα με στοιχεία της 27^{ης} Οκτωβρίου, δαπάνες 142,73 εκ. €, δηλαδή ποσοστό απορρόφησης 67,15 %, που παραμένει ένα από τα υψηλότερα στην Ελλάδα.

Αυτά τα πολύ θετικά αποτελέσματα στη Στερεά Ελλάδα, επιδιώκουμε να τα μεγιστοποιήσουμε, ζητώντας ακόμα περισσότερη εκχώρηση για να υλοποιήσουμε έργα αναγκαία και χρήσιμα για τον τόπο και την κοινωνία. Ταυτόχρονα, στο πλαίσιο της τρέχουσας προγραμματικής περιόδου, προωθούμε και επιδιώκουμε :

- Τη δυνατότητα μεταφοράς πόρων μεταξύ των αξόνων του προγράμματος, στο πλαίσιο μιας αναθεώρησης που θα κατευθύνεται στις ανάγκες της Στερεάς Ελλάδας.
- Την απρόσκοπτη υλοποίηση των δράσεων του Κοινωνικού Ταμείου, καθώς παρά την υψηλή ανεργία δεν έχει δοθεί στην Περιφέρεια λόγω στόχου 2, η ανάλογη ενίσχυση.
- Την επιπλέον ενίσχυση της Στερεάς Ελλάδας, με την υλοποίηση σημαντικών έργων μέσα από τομεακά προγράμματα των Υπουργείων και ειδικά από τα Επιχειρησιακά Προγράμματα της Προσπελασιμότητας και του Περιβάλλοντος.

Αγαπητοί συνάδελφοι Περιφερειάρχες, κυρίες και κύριοι μέλη της Επιτροπής Παρακολούθησης,

Είναι φανερό, πως μέσα σ' αυτή την περίοδο της βαθιάς ύφεσης, καταβάλλουμε κάθε δυνατή προσπάθεια να αξιοποιήσουμε και το τελευταίο ευρώ του συγχρηματοδοτούμενου προγράμματος. Επιδίωξη μας είναι να μην μείνουμε στην ευημερία των αριθμών, αλλά σ' ένα ουσιαστικό αποτέλεσμα που θα διαχέεται στην κοινωνία.

Με αφορμή αυτό, προχωρώ στα κεντρικά θέματα σχεδιασμού που αφορούν την Ε' Προγραμματική περίοδο.

Γνωρίζουμε όλοι, πως παρά τα στατιστικά στοιχεία του ΑΕΠ, ειδικά η Στερεά Ελλάδα αντιμετωπίζει έντονα προβλήματα, που απορρέουν από την παρατεταμένη ύφεση που πλήττει τη χώρα.

Με την έναρξη σχεδιασμού της Ε' προγραμματικής περιόδου, σύμφωνα με το θεσμικό πλαίσιο που αποτυπώνεται στην πρώτη εγκύκλιο, λαμβάνονται υπόψη ως έτη αναφοράς του ΑΕΠ, η τριετία 2007-2009. Στην ίδια εγκύκλιο καθιερώνεται η ενδιάμεση κατηγορία Περιφερειών, με ΑΕΠ μεταξύ του 75 και του 90 % του κοινοτικού μέσου όρου, στην οποία εντάσσεται πλέον η Στερεά Ελλάδα.

Το γεγονός αυτό είναι μια θετική εξέλιξη για την Περιφέρειά μας, δεδομένου ότι ξεκινάμε πλέον από μια αφετηρία που είναι πιο κοντά στην κοινωνική και οικονομική μας πραγματικότητα.

Επίσης, θετικό παραμένει το γεγονός της ενίσχυσης της χώρας μας, κατά την επόμενη προγραμματική περίοδο, με κονδύλια του Ταμείου Συνοχής. Έτσι ενισχύονται οι επιδιώξεις όλων των Περιφερειών και περισσότερο της Στερεάς Ελλάδας για την ολοκλήρωση μεγάλων δικτύων μεταφορών και επικοινωνιών, καθώς και δράσεων περιβάλλοντος.

Όμως, εμείς οφείλουμε να διεκδικήσουμε αυτά τα θετικά να γίνουν θετικότερα. Πιστεύοντας πως η νέα και δύσκολη οικονομική πραγματικότητα στην Ελλάδα, θα πρέπει να αποτελεί θεμελιακό στοιχείο σχεδιασμού της περιόδου 2014-2020, είναι προγραμματικά ορθό και αναγκαίο για την ρεαλιστική εφαρμογή του προγράμματος, τα έτη αναφοράς του ΑΕΠ να αφορούν την τριετία 2009-2011. Επιπλέον το κριτήριο του ΑΕΠ δεν θα πρέπει να αποτελεί τον μοναδικό δείκτη ευημερίας των Περιφερειών, αλλά να συνεκτιμηθεί ένα σύνολο δεικτών που θα αποτυπώνουν την πραγματική μας κατάσταση, όπως οι επιπτώσεις της παρατεταμένης ύφεσης, η υψηλή ανεργία,

η ύπαρξη απομακρυσμένων περιοχών, οι γεωγραφικές ιδιαιτερότητες, οι αναπτυξιακές ανισότητες, η κάθετη μείωση της οικονομικής δραστηριότητας και τις συνεπαγόμενες απειλές του κοινωνικού ιστού.

Στην κατεύθυνση αυτή, ως Περιφερειακή Αυτοδιοίκηση, έχουμε παρέμβει και συνεχίζουμε να παρεμβαίνουμε τόσο σε κεντρικό επίπεδο, όσο και σε επίπεδο οργάνων της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Κυρίες και κύριοι,

Αυτή την περίοδο, έχουμε ήδη όλοι, Περιφέρειες και κεντρικοί φορείς, το σχεδιασμό των προγραμμάτων μας από το 2014 μέχρι το 2020. Το χρονικό διάστημα της κατάρτισης και της διαπραγμάτευσης των νέων μας προγραμμάτων θα είναι μακρύ και η συμβολή όλων – θεσμικών, παραγωγικών και κοινωνικών φορέων – αναγκαία και χρήσιμη.

Ειδικά για τις αιρετές Περιφέρειες, η Ε' προγραμματική περίοδος αποτελεί μια πολύ σημαντική, μια πραγματική πρόκληση. Διανοίγονται μεγάλες δυνατότητες να αναβαθμίσει το ρόλο της. Κι αυτό συμβαίνει κυρίως, γιατί ο σχεδιασμός των θεσμικών οργάνων της ΕΕ για την περίοδο 2014-2020, συνεχίζει να ενισχύει – ίσως και περισσότερο από την τρέχουσα περίοδο – το ρόλο της Αυτοδιοίκησης στη διαμόρφωση και στην εφαρμογή των αναπτυξιακών προγραμμάτων κάθε χώρας.

Για πρώτη φορά στην Ελλάδα, βασικοί εταίροι σχεδιασμού και εφαρμογής είναι οι αιρετές Περιφέρειες. Κι αυτό είναι θεμελιώδες χαρακτηριστικό, που διαφοροποιεί το σχεδιασμό της Ε' προγραμματικής περιόδου από όλες τις προηγούμενες.

Εμείς λοιπόν, οι εκπρόσωποι των πρώτων αιρετών Περιφερειών της χώρας, είναι αναγκαίο να αναδείξουμε τους πολιτικούς προβληματισμούς μας και να συμβάλλουμε σε ένα σχεδιασμό, με την Αυτοδιοίκηση πρωταγωνιστή όπου χρειάζεται και ουσιαστικό συμμετόχο όπου πρέπει.

Ειδικότερα να επικεντρώσουμε :

- Στην προώθηση και ολοκλήρωση βασικών κεντρικών μεταρρυθμίσεων που επηρεάζουν την ανταγωνιστικότητα της χώρας. Ενδεικτικά αναφέρουμε : τον εκσυγχρονισμό της δημόσιας διοίκησης, τη βελτίωση του επιχειρηματικού περιβάλλοντος, την ολοκλήρωση και εφαρμογή του χωροταξικού σχεδιασμού, την ηλεκτρονική διακυβέρνηση.
- Στην αναθεώρηση της συγκεντρωτικής δομής διαχείρισης και εφαρμογής των Κοινοτικών Προγραμμάτων, με τη μέγιστη διάχυση αρμοδιοτήτων και πόρων στις Περιφέρειες. Και βεβαίως παράλληλα με ευέλικτο και λειτουργικό σύστημα διαχείρισης και εφαρμογής.
- Στη θεσμική θωράκιση του Καλλικράτη, με την ουσιαστική συμμετοχή της Αυτοδιοίκησης. Κι αυτό να ξεκινήσει από τώρα, από την έναρξη σχεδιασμού, με ενίσχυση της εκπροσώπησης των Περιφερειών στα όργανα σχεδιασμού που θεσπίζονται στην 1^η Εγκύκλιο.

Κύριοι συνάδελφοι Περιφερειάρχες Θεσσαλίας και Ηπείρου, κυρίες και κύριοι,

Μέσα από τη σημερινή μας συνεδρίαση, εκείνο που θέλουμε να αναδείξουμε – είτε αναφερόμαστε στην τρέχουσα, είτε στην επόμενη προγραμματική περίοδο – είναι η κεντρική μας προτεραιότητα να βελτιώσουμε τη θέση των Περιφερειών.

Να βελτιώσουμε δηλαδή ακόμα περισσότερο τις διαδικασίες υλοποίησης του ΕΣΠΑ και παράλληλα να διαμορφώσουμε έναν νέο σχεδιασμό, που κοινωνικά, οικονομικά, θεσμικά, λειτουργικά θα είναι επικεντρωμένος στην Περιφέρεια.

Κλείνοντας, πιστεύω να χρησιμοποιήσουμε αποδοτικά τον πολύτιμο χρόνο της συνεδρίασης, έτσι ώστε με τις αναλυτικές παρουσιάσεις, τις διευκρινήσεις, τις τοποθετήσεις και τις απόψεις όλων μας, να ολοκληρώσουμε δημιουργικά τη σημερινή συνάντηση.

Σας ευχαριστώ για την προσοχή σας και εύχομαι καλή επιτυχία στις εργασίες της Επιτροπής.